REMISSVAR

2021-10-31

Finansdepartementet Fi2021/02553
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för inkomstskatt och socialavgifter

fi.remissvar@regeringskansliet.se
andreas.hamren@regeringskansliet.se

Mikroföretagarkonto – schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen (SOU 2021:55)

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan. En viktig aspekt i detta arbete är att förbättra dialogen och samförståndet i gränserna mellan en företagares vardag och svensk myndighetsutövning. I stor utsträckning tenderar småföretagare att vara en svagare part än myndigheter beträffande regelverk och tillämpning av desamma, vilket förstärker upplevelsen av orättvisa villkor, ökat regelkrångel och en negativ attityd till företagande från myndigheternas sida.

I utredningsdirektiven ser det lovande ut med skrivningen *För att underlätta och främja egenföretagande bör skattereglerna vara så enkla att förstå och tillämpa som möjligt, såväl i en verksamhets uppbyggnadsskede som i ett mer etablerat skede*. Tyvärr konstaterar vi en hel del motstridiga förbehåll i direktivet. Sverige har lägst omsättningsgräns inom EU för när man måste momsregistreras. I Sverige gäller 30 000 kr/år och även om föreslagen höjning till 80 000 kr införs, utmärker sig Sverige då större delen av EU:s länder har en omsättningsgräns mellan 25-40 000 euro/år. Just momsfrågor upplevs som regeltungt för de minsta och nystartade företagen. I direktivet finns därför förbehållet *Analysen ska inte omfatta nivån på den nu gällande omsättningsgränsen 30 000 kronor och utredaren ska inte lämna förslag om förändring av den nivån*, vilket medför att möjligheter till verkliga förändringar försvåras ordentligt. Dessutom har utredaren själv tillfört ytterligare begränsningar genom egna tolkningar eller tolkningar av vad regeringen åsyftat. Ett seriöst arbete borde ta fasta mer på möjligheter än begränsningar.

Christina Eng har åtagit sig det otacksamma uppdraget att genomföra utredningen som ett led i *Utredningen om förenklade skatteregler för att underlätta och främja egenföretagande*.

Uppdragets svårigheter avseende direktivbegränsningar avtecknas i utredarens slutsats, *Sammantaget avråder jag således från att införa det förslag till mikroföretagarkonto som beskrivs i kapitel 6–10 såvida förslaget inte kombineras med en höjning av omsättningsgränsen för mervärdesskatt till samma nivå som gäller för mikroföretagarkontot*. Hon kommer även med ett konstruktivt förslag *Ett alternativ för de personer som kan använda mikroföretagarkontot skulle därför kunna vara att anlita ett egenanställningsföretag eller att ta uppdrag via en plattform som*

anställer utförarna. Det kanske t.o.m. skulle vara gynnsamt att hoppa över kvittot för att slippa allt krångel?

Det är inte bara möjligheten att ändra gränsen för momsredovisning som behöver justeras för att kunna koppla till ”förenklingskontot”, utan hela upplägget måste förenklas och förtydligas. Alla märkliga procentberäkningar hit och dit skapar mer förvirring än klarlägganden (och gör t.o.m. att utredaren ibland glömmer bort sitt eget förslag om 10 % schablonavdrag vid beräkningarna).

Förslaget innebär att för omsättning på under 120 000 kr/år ska en schablonskatt på 30 % betalas genom ett frivilligt så kallat mikroföretagarkonto. Alla inkomster ska inte läggas här och en viss schabloniserad kostnad (10 %) föreslås bli avdragsgill. En viss del av vad som sätts in på kontot ska utgöra SGI och PGI. Schablonskattens nivå baseras på att de flesta kommer att vara skyldiga att betala full moms, vilket kanske inte är sant när det gäller t.ex. konstnärer och andra grupper med låga intäkter?

Att systemet med schablonbeskattning skulle bli tydligt och enkelt verkar vara en sanning med modifikation. Utredaren anger att *Som utgångspunkt gäller att inbetalningar till ett mikroföretagarkonto är undan-tagna från beskattning enligt inkomstskattelagen*. I vilka sammanhang det inte skulle gälla framgår inte så tydligt eller hur man ska hantera detta. Det kanske blir en icke-fråga eftersom utredarens slutsatser är *Bedömningen är dock att relativt få befintliga enskilda näringsidkare kommer att övergå till beskattning genom mikroföretagarkonto*.

Kontot ska avslutas när årsomsättningen överstiger 120 000 kr (eller kanske 120 000 kr + 10 % i schablonavdrag?). Schablonskatten höjs då från 30 % till 50 % för dem under 66 år. För dem >65 år höjs schablonskatten från 18 % till 46 %. Ifall skatteavdraget blivit för stort ska man möjligen kunna ansöka om att få tillbaka vad som dragits för mycket, men *Återbetalning av källskatt som dragits med fel belopp kan bli administrativt betungande*. Ifall det däremot dragits för lite skatt så blir det skattetillägg.

Omsättningsgränsen på 120 000 kr/år undergår en lång analys, men nivån bestäms för att det ska vara lätt att komma ihåg!? Om avsikten varit att förslaget skulle kunna användas borde naturligtvis nivån i stället kopplats till något index som t.ex. prisbasbelopp (PBB). För att koppla förslaget till befintliga gränser skulle gränsen för ”obetydlig omsättning” för kassaregister om 4 PBB (190 400 kr) kunnat användas.

En allt för stor andel av småföretagare i Sverige har låga eller mycket låga vinstmarginaler, men att det var så illa som utredaren uppger var kanske överraskande? *Ett halvtidsföretagande motsvarar en inkomst efter skatt på 71 070 kronor 2018*, vilket innebär månadsinkomst på 11 845 kr/månad vid heltidsarbete (vilket för företagare i allmänhet är betydligt högre än 40 timmar/vecka). ”Existensminimum” är hyreskostnaden + 5 016 kr/månad, enligt Kronofogden, vilket innebär att man inte får ha så hög hyra som företagare i Sverige.

Målgruppen för kontot är personer som är aktiva inom gigekonomin men också kombinatörer (personer som kombinerar företagande med en anställning) och fysiska personer som vill starta en ny verksamhet. Kontot är avsett för inkomster från tjänster, uppdrag eller annan självständig verksamhet. Löner ska däremot inte betalas till kontot. Den beskrivningen ser bra ut, men i utredningen glöms alltför ofta en eller flera av dessa grupper bort, vilka behov och förväntningar de kan tänkas ha. Det ska heller inte gälla för heltidsföretagare, men utredaren anger inte hur många procent företagare man skulle kunna få vara.

Att föreslå namnet på kontot till mikroföretagarkonto med hänvisning till att det ska vara lätt-begripligt är direkt missvisande. För EU och människor med någon insyn i företagarvärlden avses med mikroföretag ett företag med färre än 10 anställda, och en omsättning på under 2 miljoner euro. Är detta bara ytterligare ett anslag från utredaren för att förslaget ska avslås?

Mikroföretagarkonto ska inte administreras av Skatteverket eftersom det skulle riskera att rubba förtroendet för myndigheten. I stället är det kreditinstitut som föreslås administrera kontot, vilket bl.a. innebär månadsvis rapportering av skattedeklaration till Skatteverket (medan Skatteverket bara behöver göra en avstämning per år). Att svenska banker skulle utföra denna tjänst utan att ta ordentligt betalt verkar väl dåligt förankrat i företagares verklighet. Engs analys blir därav lite ihålig *Jag tror emellertid att i vart fall vissa banker kommer att erbjuda mikroföretagarkonton om efterfrågan blir tillräckligt stor*. Att tro är väl att inte veta? Då kanske förslaget inte är så seriöst heller trots alla sidor med %-siffror?

Eftersom större företag generellt sett har större möjligheter att hantera komplicerade regelverk kan Sveriges system där samma skatteregler gäller alla företag, i princip oavsett storlek, göra att skattereglerna för de minsta företagen blir onödigt komplicerade. Utredaren konstaterar ju också att *Den administrativa bördan av skattesystemet blir därför relativt sett större för små företag*. Av bl.a. detta skäl har olika länder i vår närhet skapat enklare regler för de minsta företagen, något som Sverige också borde ta efter (läs gärna kapitel 3.5 i utredningen). Gång på gång visar studier att väldigt många svenskar önskar att starta och driva företag, men i verkligheten blir utfallet mycket begränsat.

Den i många fall gedigna beskrivningen av komplexitet och krångel med att driva företag i Sverige, olika företagsformer, den växande delningsekonomin och svårigheter med skattesystemet, gör det tydligt att påtagliga förenklingar behövs. Att avskaffa enskild firma som företagsform för aktiv näringsverksamhet (för passiva gäller i många fall att ändringar i jordförvärvslagen måste till) och ersätta denna med enpersonsbolag (EB) skulle kunna vara ett gott steg på vägen. Man kunde liksom andra EU-länder införa större avdragsrätt före skatt, vilket beskrivs väl i utredningen, skapa likhet mellan AB och EB och därmed skulle särreglerna bli färre och förhoppningsvis enklare. Man kunde även tänka sig att schablonavdraget för aktivt företagande och bärplockning kunde ligga som vid uthyrning av privatbostad (40 000 kr + 10 %), då skulle samhället visa att man satsar på aktiva företagare och entreprenörer. Genom detta skulle den ökande mängden människor i delningsekonomin kunna finna utrymme för sin verksamhet.

Vi håller med utredare Eng om att förslaget kan lämnas till papperstuggen, i vart fall i den nuvarande formen. Förslagen kommer inte att minska administrationen för de minsta företagen, trots att utredningen uppskattar detta till 10 %.

Sammantaget kan vi tyvärr inte dra annan slutsats än att denna utredning ej kommer att leda till några konkreta förbättringar utan blir bara ännu en genomförd utredning. Det är bara att hoppas att nästa utredning med uttalat syfte att underlätta för företagare, i synnerhet de minsta, baseras på en uppriktig ambition att göra verklig skillnad

Med vänlig hälsning

Peter Thörn
Förbundsordförande

Erik Sjölander

Småföretagarnas Riksförbund, Pottenborgsvägen 4 B, 263 57 Höganäs

Tel: 042-342850 E-post: info@smaforetagarna.se

Småföretagarnas Riksförbund, Pottenborgsvägen 4 B, 263 57 Höganäs

Tel: 042-342850 E-post: info@smaforetagarna.se